

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 167

De voorwaarden van het verbond

Iedereen die over de wet die God aan Israël heeft gegeven spreekt, zou de waarheid, die in bepaalde directe uitspraken van de Schrift naar voren komt, vast in zijn geheugen moeten prenten. Toen een nieuwe generatie Israëlieten werd onderwezen in de lessen van Sinaï, heeft Mozes hen gezegd: 'gij zult aan wat ik u gebied, niet toedoen en daarvan niet afdoen, opdat gij de geboden van de HERE (Yahweh), uw God, onderhoudt, die ik u opleg' (Deut. 4:2). Hieraan zouden we de instructie moeten toevoegen die we vinden in Spreuken 30:5,6: 'alle woord Gods is gelouterd; hun die bij Hem schuilen, is Hij ten schild. Doe niets aan zijn woorden toe, opdat Hij u niet terechtwijze en gij een leugenaar bevonden wordt.'

Ondanks deze grondregels waarin God verklaart: 'Ik heb alles gezegd wat ik bedoel en ik bedoel alles wat ik heb gezegd,' zijn er duizenden commentatoren geweest die er niet voor zijn teruggedeinsd om aan de wetten honderden beweringen toe te voegen, waarvan zij beweren dat ze in deze woorden zijn begrepen. Dat is niet juist. Niemand heeft het recht iets toe te voegen of af te doen aan een verbond nadat het bekrachtigd is. Paulus beweert dat zelfs bij een menselijk verbond niemand enig deel daarvan ongeldig kan maken of er iets aan kan toevoegen nadat het rechtskracht verkregen heeft (Gal. 3:15).

Een andere waarheid die erkend moet worden en waarmee rekening moet worden gehouden, is onder woorden gebracht in de vraag van Mozes in Deuteronomium 4:7,8: 'welk groot volk is er, waaraan de goden zó nabij zijn als de HERE (Yahweh), onze God, telkens als wij tot Hem roepen? En welk groot volk is er, dat inzettingen en verordeningen

heeft zo rechtvaardig, als heel deze wet, die ik u heden voorleg?' Velen negeren deze uitspraak nochtans volledig en gaan ervan uit dat de tien geboden als morele code is opgelegd aan alle mensen en dat deze in gelijke mate voor elk volk gelden. Onder degenen die dat doen bevinden zich twee mannen die ik zeer waardeer.

Dr. E.W. Bullinger beweert in *The Companion Bible* dat het Hebreeuwse woord voor God in Exodus 20:1 *Elohim* is, 'vandaar de universele toepassing... niet Jehovah, want deze titel zou de wet hebben beperkt tot Israël.' Dit is niet waar omdat alle feiten die hierop betrekking hebben, bewijzen dat de wet beperkt is tot Israël. Feiten zijn halsstarrige dingen en we kunnen het feit nooit verbloemen dat Paulus in Romeinen 2:14 heeft gezegd: 'heidenen, die de wet niet hebben.'

Dr. James M. Gray beweert in zijn *Christian Workers' Commentary*: 'hoewel het in de eerste plaats betrekking heeft op Israël, heeft het desondanks voor tijd en eeuwigheid gevolgen voor het hele ras, aangezien de morele wet de uitdrukking van Gods wil is, de weergave van Zijn aard en de onveranderlijke rechtsstandaard voor Zijn verantwoordelijke schepselen.' Gray verkondigt hier eenvoudigweg de opvatting over de wet in Exodus 20 die lange tijd binnen het christendom gangbaar is geweest. Maar hij voelt zich er toch niet helemaal gelukkig mee, want hij zegt direct: 'deze opmerkingen hebben met name betrekking op de tien geboden, maar de speciale bepalingen die hierop volgen hebben voor het grootste deel betrekking op Israël.'

Nu deze dingen op een rijtje zijn gezet, zijn we klaar om stil te staan bij elk van de tien bepalingen van het verbond. Aangezien ik veronderstel dat de lezer alles onderzoekt met een open Bijbel, zullen alleen de trefwoorden van elk gebod worden gegeven.

1. Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben. De woorden 'voor mijn aangezicht' kunnen betekenen 'vóór Mij'. Dit was een heel redelijke eis. Het was geen buitensporige zware last en het was een gebod dat zij konden onderhouden. Uit het werk van de Logos wisten ze dat God bestond, zodat ze Hem onmiddellijk de eerste en enige plaats behoorden te geven. Tienduizenden Israëlieten deden dat al (Ex. 18:21). Deze houding tegenover God was voor elke Israëliet een verplichting, ook vóórdat de wet gegeven is. Nu wordt het een bepaling in het verbond. Als zij er een andere god bijgenomen zouden hebben, zou dat ook vóór de Sinaï een zonde zijn geweest. Als zij het na de Sinaï deden, zouden ze niet alleen zondigen, maar ook het verbond verbreken dat hen heerlijke zegeningen beloofde.

2. Gij zult u geen gesneden beeld maken. Geheel vers 4 en 5 moet hier worden gelezen. Het maken van beelden was verboden, evenals

het vereren daarvan. Dit was een heel eenvoudig gebod om te onderhouden. Iemand kan ten aanzien hiervan niet per ongeluk in zonde vallen. Als de zonde werd begaan, moet dat opzettelijk en bewust gebeurd zijn.

3. Gij zult de naam van de HERE (Yahweh), uw God, niet ijdel gebruiken. In de loop van de tijd heeft het volk Israël uit dit gebod de betekenis afgeleid: 'je zult de naam van Yahweh in het geheel niet uitspreken.' Dat is een onredelijke uitleg van de woorden die God heeft gegeven. Dit gebod verbiedt het nemen of gebruiken van Yahwehs naam als iets leegs, door deze te gebruiken als het volstrekt nutteloos is dat te doen, te gebruiken als iemand niet het gezag heeft dat te doen. Maar wat ook de precieze betekenis is, dit gebod is eenvoudig te houden.

4. Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt. Het is een opmerkelijk feit dat zij die door de Geest van God zijn aangespoord om iets aan hun verhouding tot Hem te doen, vaak in een toestand van gespannen opwinding terecht komen en naarstig op zoek gaan naar dingen die zij voor Hem kunnen doen. In plaats van stil te zijn, zoals God heeft bevolen, redeneren zij: 'ik moet bij een kerk horen, ik moet worden gedoopt, ik moet de sabbat houden.' Uit hun herinnering putten zij de woorden 'gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt.' Daarom vinden zij dat ze alleen maar uit hoeven zoeken op welke dag de sabbat valt en dat zij op die dag naar de kerk moeten gaan en dat zij daarmee het gebod van God vervullen. Het woord 'sabbat' betekent rust en duidt op het beëindigen van alle activiteit. Israël heeft al sabbatten (dagen van rust) gehouden voordat de wet was gegeven, zoals Exodus 16:23-30 duidelijk laat zien. Bij de Sinaï werd de strikte naleving van de zevende dag als een sabbat een bepaling van het verbond. En van alle bepalingen in het verbond, was deze het eenvoudigst te onderhouden.

Voor ons lijken de strakke regels en de zware straffen die gepaard gaan met het gebod van de sabbat ongewoon streng, maar dat waren zij niet voor het volk Israël onder de omstandigheden waar men toen mee te maken had. Tot op dit moment waren zij nomaden geweest die naar een land op weg waren dat hen was beloofd. Aangezien zij op dat moment nog niet als een natie in een land waren geplaatst, hadden zich nog geen nationale gewoonten en gebruiken gevormd, er waren nog geen diepgewortelde tradities ontstaan. Daarom was het een veel eenvoudiger zaak een manier van leven te bepalen die met deze wet in overeenstemming was. En aangezien het klimaat van Palestina mild was, bestond geen enkel bezwaar om één van de zeven dagen geen vuur aan te steken in hun huis. In Michigan, waar ik een groot aantal jaar gewoond heb, kon de temperatuur dalen tot wel 50 °C onder het

vriespunt. Verwarming is een absolute vereiste in een huis, in het bijzonder als er een baby of een zieke in huis was. Als het vuur uitging, had men geen andere keus dan het weer aan te steken, ondanks dat de wet zegt: 'gij zult in geen van uw woningen vuur ontsteken op de sabbatdag' (Ex. 35:3). Maar in het gematigde Palestina deden zich dergelijke problemen niet voor, zodat de wet gehouden kon worden. Het was geen last om dat te doen, maar een privilege.

5. Eer uw vader en uw moeder. Dit is op zijn zachtst gezegd een heel eenvoudig gebod. 'Eren' betekent met respect en liefdevolle zorg behandelen. God vroeg in dit gebod niets anders dan wat zij behoren te doen, dat wat uit 'natuurlijke genegenheid' voortkomt. Dat deden ze ongetwijfeld al voordat de wet gegeven werd. Als iemand dat niet deed, zou de wet ze opwekken hun persoonlijke verplichtingen na te komen. De wet 'is om der overtredingen wil daarbij gesteld' (Gal. 3:19, St.Vert.) De wet is niet gesteld voor de rechtvaardige (I Tim. 1:9), maar voor de wetteloze en de ongehoorzame. Ook dit gebod kon worden nageleefd.

6. Gij zult niet doodslaan. Het Hebreeuwse woord voor 'doodslaan' is hier *RATSACH*, dat *vermoorden* betekent. Dit gebod heeft niets te maken met het juridisch nemen van leven. In latere geboden is gezegd dat bepaalde mensen ter dood moesten worden gebracht (zie Exodus 21:12,16,17; 22:19). Zou iemand het durven te beweren dat dit gebod niet gehouden kon worden? Er zijn miljoenen die nooit op welke wijze dan ook deze grondregel hebben geschonden.

7. Gij zult niet echtbreken. Een man pleegt echtbreuk als hij seksuele relaties heeft met een vrouw die de echtgenote is van een andere man. Deze daad wordt 'echtbreuk' genoemd, aangezien hiermee de afstammingslijn, die van groot belang is in Israël, wordt bedorven. Als bijvoorbeeld de echtgenote van een priester in Israël een verhouding had met een andere man, zou een mannelijk kind in de lijn van het priesterschap komen en niemand anders dan de vrouw zou weten dat hij geen recht had op die positie. Het is eigenlijk niet nodig op te merken dat dit gebod onderhouden kon worden.

8. Gij zult niet stelen. Dit gebod stelt het bezit van elke persoon in Israël veilig. De essentie van diefstal is dat iemand zich iets toe-eigent waarvan een ander de rechtmatige eigenaar is. Er zijn verschillende vormen van diefstal. Dit onverbloemde gebod was een zeer redelijke bepaling in het verbond.

9. Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste. Deze bepaling heeft betrekking op getuigenissen in rechtszaken. In alle juridische zaken moet de waarheid worden vastgesteld op grond van getuigenverklaringen. Valse verklaringen leiden tot vooroordelen en als

die worden afgelegd, zal het juridisch proces gedwarsboemd worden. Dit gebod heeft niets te maken met *leugens* in het algemeen, maar met een specifieke vorm van liegen.

10. Gij zult niet begeren. Begeren betekent 'je verlangen ergens op fixeren,' 'iets hartstochtelijk willen hebben' en dat gevoel op zichzelf is niet zondig, maar het wordt zondig als hetgeen wordt begeerd het eigendom is van iemand anders. De wet beschermt het bezit van een Israëliet en het was een eerlijke en juiste bepaling. De zonde van het hart zou moeilijk te weerhouden kunnen zijn, maar er waren in Israël al velen die de begeerte haatten, ook al voordat God had gezegd: 'gij zult niet begeren.' Hiermee wordt duidelijk dat de wet niet de basis is voor echte moraliteit, zelfs niet in Israël. Waarom zou iemand, met dit in het achterhoofd, beweren: 'de tien geboden vestigen de morele wet, een volmaakte leefregel voor alle mensen op alle plaatsen.'

Met de belangrijkste kenmerken van Exodus 19 en 20 voor ogen en met de bepalingen van het verbond in onze gedachten, zijn we nu zo ver dat we verder kunnen gaan en stilstaan bij gangbare misvattingen die er leven in de gedachten van velen ten aanzien van de tien geboden.